

Horyzonty Polityki
2021, Vol. 12, N° 41

Edytorial

Systemy stanowienia prawa – aspekty teoretyczne i praktyczne

Jednym z wielu aspektów relacji pomiędzy sferą prawa a sferą polityki jest fakt, iż najważniejsze decyzje dotyczące polityk publicznych przybierają postać aktów normatywnych uchwalanych w odpowiednich procedurach legislacyjnych. Procesy stanowienia prawa są zatem strategicznym elementem każdego systemu władzy – władzy rozumianej pozytywnie, jako troska o dobro wspólne. Dotyczy to zarówno regulacji powstających na poziomie międzynarodowym, krajowym, jak i lokalnym, ale także np. przepisów i procedur wewnątrzorganizacyjnych (tzw. prawo wewnętrzne). Akty normatywne służą nie tylko wprowadzaniu prawnych instrumentów realizacji polityk publicznych, ale są niezbędne także przy stosowaniu bodźców innego rodzaju, np. ekonomicznych, instytucjonalnych, edukacyjnych czy kulturowych. Co więcej, nawet pozostawienie samym aktorom społecznym swobody działania w określonej dziedzinie życia (samoregulacja) wymaga odpowiedniego uregulowania prawnego.

Wbrew obiegowym opiniom, sam fakt wprowadzenia czy znowelizowania określonego aktu normatywnego nie oznacza automatycznego rozwiązania danego problemu społecznego. Podjęcie decyzji legislacyjnej i wejście w życie ustawy, rozporządzenia czy regulaminu nie jest końcem, a dopiero początkiem skomplikowanego procesu zmierzającego do rzeczywistego osiągnięcia zamierzonych efektów. W tym kontekście dużą rolę odgrywają procesy stosowania prawa przez instytucje publiczne (administracja, sądownictwo) oraz przez samych adresatów. Odpowiednio przeprowadzona wykładnia przepisów może służyć np. korygowaniu pewnych nieścisłości tekstu prawnego, jednak nie powinna odbiegać od pierwotnej intencji

ustawodawcy, czyli nie powinna prowadzić do celów sprzecznych z *ratio legis*.

Niniejszy numer jest okazją do prezentacji wybranych badań nad wyżej zarysowaną problematyką, a także do podjęcia dyskusji na temat aktualnych zjawisk zachodzących w prawie, administracji publicznej oraz w świecie polityki. Przedstawiane analizy są z założenia interdyscyplinarne i dotyczą zarówno zagadnień teoretycznych, jak i praktycznych. Jest to pierwszy numer tematyczny stanowiący pokłosie konferencji naukowej pt. „Systemy stanowienia prawa” (Instytut Nauk o Polityce i Administracji AIK, Kraków, 22.04.2021 r.), a zatem wszystkich czytelników zainteresowanych poruszonymi zagadnieniami już teraz zachęcam do śledzenia kolejnych tomów „Horyzontów Polityki”.

Mateusz Pękala
redaktor tematyczny numeru